

Posamezna številka 1 Din, mesečno, če se sprejema list v uravi, naročnina 4 Din, na dom in po pošti dostavljen list 5 Din. - Celoletna naročnina je 50 Din, polletna 25 Din, četrletna 13 Din. Cene inšertatom po dogovoru

PONEDELJSKI SLOVENEK

Uredništvo: Kopitarjeva ul. št. 6/III
Telefon št. 2050 in 2996. — Rokopisi se ne vračajo

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6
Poštni ček, račun. Ljubljana 15.179.
Telefon št. 2549

Plebiscitne goljufije v Posarju

Tudi mrtvi bodo glasovali...

Posarje je naenkrat poslalo „dežela mladih“ - Nad 100.000 prigoljufanih volivcev - Par francoskih divizij na posarski meji je ohladilo gorečnost narodnih socialistov - Anglija tudi pripravljena

Na levi: Anglež G. G. Knox, preds. posarske vladne komisije. Na desni: Zemljevid Posarja.

Prijatelj našega lista nam piše s posarske meje, da je položaj mnogo bolj resen kot vsi domnevamo. Morda so njegovo pismo dogodki že prehiteli, toda ob spominu na koroški plebiscit bodo njegova izvajanja kljub temu zanimiva in poučna.

Forbach, 1. novembra.

Pred leti sem prisostvoval vsem pripravam za plebiscit na Koroškem. Takrat smo vsi slutili, kako važen zgodovinski trenutek preživljamo, in vsi smo se zavedali tega, da so bile na delu tajne sile, ki so ljudsko odločitev po svoje usmerile, oziroma svobodo odločevanja potvarjale. Danes, po dolgih letih me je usoda zanesla zopet prav na mejo kraja, kjer se v veliki razburjenosti pripravlja ljudsko glasovanje za kraj, ki je manjši od slovenske Koroške, a ki ima v evropski zgodovini večjo važnost, saj bo v veliki meri od tega plebiscita odvisno, kako se bodo v bodoče razvijali odnosi med Nemčijo in Francijo.

Hitlerjevska propaganda je razburkala vso preje mirno dežo

Tudi v pripravljalnem delu se plebiscit v Posarju ne da primerjati z našim na Koroškem. Tukaj dere propaganda kot deroča reka po vsej deželi in nikogar ne pusti ob strani. Z velikanskimi vsotami razpolagajo Nemci, da vprizorijo vse, kar si um misli more, da bi vplivali na duševno razpoloženje med ljudstvom ali da bi vsakega posameznika pridobili za svoje stališče. Na stotine ljudi je vpreženih v propagando, ki traja neprenehoma, ponoči in podnevi, na tisoče letakov gre vsak dan po deželi, na stotine zborovanj se vrši po vseh krajih, na stotine govorov, ki vabijo, kličejo, pretijo, grozijo. Čudno, kako se dežela, ki je leta in leta živila v razvitem udobju blagostanja, naenkrat spremeni v vulkansko ozemlje, kjer najhujše strasti ženejo gor in dol svoje razdivjane valove.

100.000 prigoljufanih volivcev

Nemčija se je prepozno zavedla, da Posarje lahko izgubi, kajti to ljudstvo je delovno, svobodoljubno in verno. Eno celo leto je narodni socializem uganjal v Nemčiji reči, ki so se Posarcem studile in mora sedaj ob dvanajstih uri napeti vse sile, da dokaže, da bo v Posarju postopal drugače. Ljudje mu ne verjamejo. Zato mora nastopiti denar za podkupovanje in za glušečo propagando, za organiziranje nemirov, zato je bilo treba v zadnji uri seči po sredstvih, ki so med kulturnimi narodi veljala za ogabna.

Šele pred par dnevi je plebiscitna komisija odkrila škandalozne potvorbe pri glasovnih listah. Nad 25.000 Nemcev iz Nemčije, ki nikdar niso živeli v Posarju, je bilo vpisanih na volilne liste po zašlugah od nacionalizma opijanjenih propagandistov ali denarja žejnih občinskih predstojnikov. Da, celo okrog 6.000 vojakov in častnikov, ki so pred vojno služili v nemških garnizijah Posarja, je ostalo vpisanih v volilnih imenikih, več sto tudi takih, ki so med vojno padli ali po vojni umrli. 18.000 nemških delavcev, ki čez dan delajo po posarskih tovarnah, a ki stanujejo s svojimi družinami onstran meje v Nemčiji, so bili prijavljeni tistim, ki imajo pravico do glasovanja. Celo tukaj v Forbachu, ki je v Franciji, imamo delavce, ki so bili vpisani v volilne imenike, da bi pri plebiscitu glasovali za — Nemčijo. Na drugi strani je plebiscitna komisija našla, da so izpuščili iz imenika več tisoč čistokrvnih Posar-

čanov, ki prebivajo v posarskih mestih, kot so to Saarbrücken, Neunkirchen, Saarlouis, Dillingen in Homburg, ker so se bali njihovih protinemških glasov.

Posarje - „dežela mladih“

Plebiscitna komisija, ki je stvar preiskala, je morala v uradnem poročilu priznati, da je bilo nad 100.000 ljudi, ki nimajo pravice do glasovanja, vpisanih v imenike, to se pravi skoraj ena šestina vseh upravičencev, ki jih je baje okrog 550.000. Posarčani odklanjajo tudi to število 550.000 upravičencev, ker je Posarje l. 1919 imelo vsega samo 650.000 prebivalcev in je nemogoče, da bi se število prebivalstva tako zvišalo, da bi danes moglo biti že kar 550.000 volilnih upravičencev. V januarju letos je bilo za volitve v Landrat v Posarju samo

Kako se vse povračuje

Anglija ne mara Italijanov

Oster govor notranjega ministra proti italijanskim priseljencem

London, 4. nov. Snočni govor notranjega ministra na interpelacijo poslanca Midalla o tem, zakaj angleške oblasti v zadnjem času znatno otežujejo prihajanje italijanskih državljanov v Anglijo in zakaj angleška veleposlaništva in poslaništva dajejo v zelo omejenem številu vizum za potovanje Italijanov v Anglijo, je zbudil v vsej poslanski zbornici veliko pozornost. Notranji minister je pri tem izjavil: Bliža se dan poroke princeza Jurija s princeso Marino. Angleška policija je morala storiti vse potrebne korake, ki jih zahteva opreznost, da se prepreči neugodna iznenadenja. Mi ne moremo dopustiti, da bi se tuji atentatorji in teroristi vgnezdili v Londonu in storili kako zlo. Ker večina sumljivih tujcev prihaja ravno iz Italije, mora biti angleška policija oprezna baš nasproti italijanskim državljanom in najstrožje revidirati in kontrolirati njihove potne listine. Oni italijanski državljan, o katerih angleške obla-

stati vedo, da so neoporečni, bodo tudi odslej brez neprikolnih dovoljenj za vstop v Anglijo, toda marsejski atentat nas opominja, da moramo biti do skrajnosti oprezní.

Nemec spoštuje samo moč

Narodni socialisti, ki so odgovorni za te potvorbe in goljufije, so bili že tako gotovi svojega uspeha — plebiscitna komisija jim je dala polno svobodo propagande — da so mislili napraviti kratak konec s plebiscitom sploh in sicer na ta način, da izvedejo neke vrste državni udar in prevzamejo z revolucijo oblast v svoje roke, češ, velesile se ne bodo zganile. Tukaj v Forbachu smo vsak trenutke pričakovali izbruha in veliko posarskih družin se je že preselilo k nam čez mejo, ker so se bali dogodkov. Tedaj šele so se velesile zdramile in je bilo treba Francozom samo poslati nekaj divizij sem na mejo — vsa črta od Forbacha na Benningen-Merlebach-Kreutzwald-Karlingen do Thionvilles je sedaj polna francoskega vojaštva — treba je bilo samo Angliji, da je namignila, da bo znala varovati avtoriteto predsednika Knoxa, ki je njen državlján, pa je narodnosocialistična gonja utihnila. Nemec se boji samo moči. Kakor hitro si njemu nasproti vpluden, te omalovažuje.

Morda bo sedaj vendar mogoče, da se plebiscit vrši mirno, če se bo sploh vršil v januarju. Posarčani sami bi najraje ostali pod sedanjim režimom, toda kaj, ko sami ne bodo odločevali kot niso odločevali Korošci pri plebiscitu na Koroškem in ne Šlezijci pri plebiscitu v Šleziji.

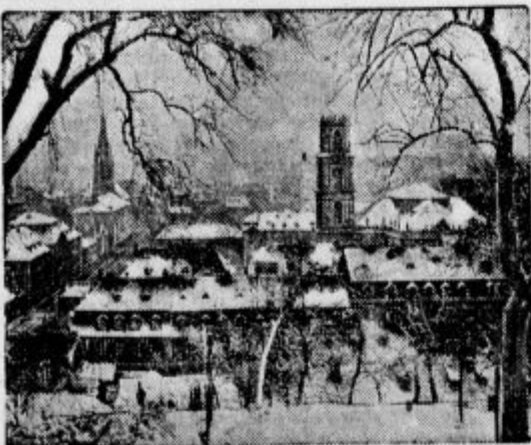
J. B.

Švedski socialisti odklanjajo komuniste

Stockholm, 4. nov. TG. »Ny Tide«, glasilo socialdemokratskega predsednika vlade piše na uvodnem mestu, da švedska socialna demokracija odklanja vsako zvezo s III. internacionalo. Švedski socialni demokrati se čudijo, kako so francoski socialisti mogli zaiti v takšno zablodo in se družiti s komunisti, ki so pravi sužnji moskovske centrale, medtem ko so socialdemokratske stranke vedno priznavale največjo svobodo in deželno samostojnost. Socialdemokratska internacionala bo izginila, če se bo družila z boljševiško!

Grozen roparski napad pri Medvodah

Žrtev: 62 letna Ana Katol umira - Morilec prijel in že priznal

Saarbrücken, glavno mesto Posarja.

Ljubljana, 4. novembra.

Vasica Virje pri Medvodah je bila danes prizorišče groznega zločina, katerega žrtev je postala 62-letna Ana Katol, ki je dobila pri napadu tako resne poškodbe, da se je bati, da ne bo preživela noči. Strašen zločin je pretresel vso okolico Medvod in ga povsod ljudje z gnušom obsojajo ter se sprašujejo, kako je sploh mogoče, da se je zgodilo tako nečloveško dejanje v tako mirni vasi.

V skromni hišici št. 14 sta živeli sestra 62-letna Ana Katol, ki je bila sejmariča, ter njena nekoliko mlajša sestra Ivana. Obe sta bili zelo varčni ter sta s tem, kar je Ana zaslužila po sejmih in kar sta pridelali doma, za silo še izhajali. Ljudje so tudi govorili, da imata obe bile očitno pretirane, ker Anin zaslužek ni bil bogve kakšen, zlasti zadnje čase in še ta je sestra lep denar prihranjala, toda govorice so kljub skromnemu življenju naglo kopnel. Govorice o prihranjenem denarju so najbrže tudi premotile morilec, ki je očitno že dolgo iskal prilike, kako bi se polastil denarja.

Za to dejanje si je izbral današnje jutro. Vedel je, da gresta obe sestri po navadi vsako nedeljo zgodaj zjutraj k maši. Oborožil se je s sekuro — ni še dognano ali zato, da bi samo razbil vrata in vdrl v hišo ter tam razbil morda tudi skrinjo z denarjem ali pa, da bi morda z njo napadel ženski, ako bi katero zalotil doma.

Ko je davi vdrl v hišo — bilo je okoli 7 — mu je nasproti prišla Ana, ki je bila nekoliko bolehnata ter je ostala doma. Morilec je stopila nasproti. Kaj se je godilo prve trenutke med njima in kako ga je starica sprejela, ni še ugotovljeno, ker je Ana sedaj nezavestna, morilec pa se zasljuje. Med obema se je moral raz-

viti srdit boj. Ana se je očitno branila na vse kriplje. Morilec je s sekuro razbil Ani glavo, tako, da ima počeno zadaj lobanjo ter veliko rano do vratu, razbit pa tudi obraz. Morilec je moral po svoji žrtvi dobesedno skakati in jo teptati z nogami.

Ko je morilec mislil, da je njegova žrtev že mrtva, je odrgel sekuro, nato pa pričel brskati po vsej hiši. Razmetal je prav vso obleko, vložil v omare in skrinje in končno našel zaželjeni denar, ki ga je hitro pobasal in izginil iz hiše, ne meneč se dalje za ubogo staro, ki je ležala brez moči na tleh. Ne pri prihodu v hišo in ne pri odhodu iz nje, ni morilec opazil nihče. Ta strašen umor bi ostal nedvomno še dolgo nepojasnen in krivce neznane, da ni napol mrtva Ana zbrala zadnje moči in duševne prisotnosti, se z največjo težavo priplazila do koškega svinčnika in listka papirja. Nanj je napisala z okorno, tresočo se roko: »Umoril me je...« nato pa napisala ime svojih najbližjih sosedov ter ga označila z domačim imenom, nato pa zopet omedlela ter obležala v krvi, ki ji je lila iz vsega telesa.

Ko je sestra Ivana prišla davi od maše domov, se je najprej zgledala nad velikim razdejantjem, ki ga je opazila že pri vstopu v hišo, nato pa sredi nametanih čunj in v veliki mlaki krvi našla svojo sestro Ano, navidez že mrtvo, poleg nje pa zadnje sporočilo o zločinu. Sestra Ivana je planila iz hiše, sklicala sosedo in v tre. nitku se je zbrala vsa vas na kraju zločina. Manjkal je pravzaprav samo eden: morilec sam. Nekdo je obvestil orožnike v Medvodah, ti pa so naglo telefonirali po najbližjega zdravnika, po dr. Arka v št. Vidu. Orožnikom je Ivana izročila okrvavljeni listek, prvo in najbolj zanes-

ljivo sled za morilcem. Kmalu je prišel tudi šentvitski zdravnik dr. Arko. Že prej so sosedje ugotovili, da Ana še ni mrtva, temveč le globoko nezavestna ter so ji nudili prvo domačo pomoč. Zdravnik dr. Arko jo je najprej obvezal ter ji dal potrebne injekcije, toliko, da je ustavil krvavljenje, nato pa odredil prevoz v bolnišnico iz Ljubljane je bil poklican reševalni avto. Toda Ana je bila že tako slaba, da se je bilo bati, da bo med prevozom izdihnila. Videč, da Ani skoraj ni pomoči, je sestra Ivana odločila: »Ako že mora umreti, naj umre doma!« Hudo ranjeno Ano oskrbuje sedaj na domu zdravnik dr. Arko, vendar pa skoraj ni upanja, da bi okrevala. Ako se ji bo do jutri stanje vsaj nekoliko obrnilo na bolje, da bo zmogla vsaj prevoz, bo jutri prepeljana v bolnišnico. Zdravnik je tudi ugotovil, da je zločinec moral starico brutalno tolči s petami po prsih, tako, da ji je počila žila dovodnica ter je starica tudi notranje krvavela.

Ko so orokovali z listka zvedeli, kdo je morilec, so se takoj odpravili ga iskat. Našli so ga že pred deseto uro v neki gostilni, ko je ravno plačeval ceho. Napovedali so aretacijo. Morilec je bil sprva zbrezan, pozneje pa se je takoj udal in odšel z orožniki, ki so ga vkleli.

Takoj pri zaslišanju je priznal: »Res je, jaz sem jole. Nato pa je popisal, kako se je strašno dejanje izvršilo. Na prstih in po obleki so ugotovili pri njem še sledove krvi, ker ga je starica med bojem precej opraskala. Morilec je star 30 let in precej krepak. Orožniki ga zasljujejo, po zaslišanju pa ga bodo prepeljali v ljubljanske sodne zapore. Pri morilcu so našli orožniki skoraj še vseh 2000 Din, kolikor jih je pri Ani uplenil.

Nedeljski sport

Motorne dirke Ž. S. K. Hermesa

Spominška proslava za blagopokojnim kraljem Aleksandrom I. - prisega novemu kralju Petru II.

Ljubljana, 4. nov.

Z današnjo moto-dirko je agilni ŽSK Hermes zaključil svojo proslavo, ki se je pričela že v oktobru o priliki njegove 15. letnice. Za današnji dan je povabil vse ljubljanske moto sekcije k žalni manifestaciji za blagopokojnim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem in k zaprisogi novemu kralju Petru II. Spominški govor za viteškim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem je imel podpredsednik Moto zveze g. Gorjane, ki se je v krasnih besedah spomnil našega najvišjega sportnika, ki je padel zadet od zločinske roke na marsejskih tleh naše zavezniške Francije.

Prerano umrlemu vladarju so zaklicali vsi motoristi trikrat »Slava«, nakar jih je g. Gorjane zaprisegel novemu vladarju kralju Petru II., kateremu so zaklicali trikrat »Živio«. Uvodoma se je g. motorist spomnil tudi delovanja motosekcije ŽSK Hermesa, ki z današnjo prireditvijo zaključuje svoj 15-letni jubilej, ki ga obhaja ta klub letošnje leto. Nato so zaropotali motorji in besedo so dobili naši dirkači.

Predvsem bi omenili, da je bilo današnje vreme vse preje, nego naklonjeno dirkačem. A kljub deževnemu vremenu se je zbralo na dirkališču Hermesa več stotin gledalcev, ki so z zanimanjem sledili posameznim točkam borbe. Dirkališče samo je bilo v zelo slabem stanju, kajti sprčo celodnevne dežja, drugačno ni moglo biti. In drzni dirkači se niso razmočenega terena prav nič bali ter so svoje »mašine« poganjali s polno paro. Prvačil je tudi danes naš vrli motorist Starič, ki po vsej pravici zasluži ime »leteči Kranjec«. Človeku se kar lasje ježe, ko gleda tega drznega dirkača na ovinkih, katere tako reže, kakor odreže najzujenejši smučar kristijanijo v najdnejšem diru. Kar kadilo se je za njim in zadnje kolo je na debelo metalo prst na zavarovalno ograjo. On je bil tudi danes razred zase in je brez dvoma on dirkal internacionalne »klase«. Od ostalih bi še omenili Mariborčana Ceriča ter Zagrebčana Cesarja ter Kopicja.

Današnjih dirk so se udeležili poleg ljubljancev še Mariborčani ter Zagrebčani. Seveda je mnogo prijavljenih manjkalo, kar gre na račun izredno slabega vremena, vendar so bili navzoči vsi »kanoni« s Staričem na čelu, ki je postal ne samo najpopularnejši motorist temveč tudi najpopularnejši sportnik sploh pri našem občinstvu. Rezultati so radi razmečanege terena zelo trpeli, toda borbe so bile kljub temu zelo ostre. Stariča, ki je kar po vrsti prehiteval svoje tekmece, se nihče ni mogel držati, zato pa je bilo tem zanimivejše njegovo lovenje gnih dirkačev, ki so zaostali za njimi. V posameznih disciplinah so bili doseženi naslednji rezultati:

Kot prva točka je bil pozdravni krog. Starter g. Pipenbacher je pozval vse motoriste na start, ki so počastili spomin blago-

pokojnega kralja Aleksandra I. Zedinitelja z enominutnim molkom. Nato pa so sledile dirke.

Dirka motorjev do 250 ccm, sport, 6 krogov: 1. Cerič Slavko, Motoklub Maribor 3:17 in dve petinki; 2. Cerič Hinko, Motoklub Maribor. Eden je odstopil.

Dirka motorjev do 350 ccm, sport, 6 krogov, 1. vožnja: 1. Cerič Hinko, Motoklub Maribor, 2:43¹/₂; 2. Kopic-Kralj Gabr., I. Hrv. M. K. Zagreb, 2:51; 3. Cerič Slavko, Motoklub Maribor, 3:06¹/₂; 4. Šostarko Kazimir, I. H. M. K. Zagreb.

Dirka motorjev do 500 ccm, sport, 6 krogov, 1. vožnja: 1. Starič Ludvik, ŽSK Hermes, Ljubljana, 2:58; 2. Sušnik Alojz, »Perunc«, Maribor, 3:29. Dva sta že takoj v prvem krogu izstopila.

Dirka motorjev do 500 ccm, tur., 1. Kopic-Kralj Gabr., I. H. M. K. Zagreb, 3:00.0; 2. Cerič Slavko, Motoklub Maribor, 3:07.0; 3. Šostarko Kazimir, I. H. M. K. Zagreb, 3:10.0; 4. Sušnik Alojz, »Perunc«, Maribor, 3:22.0.

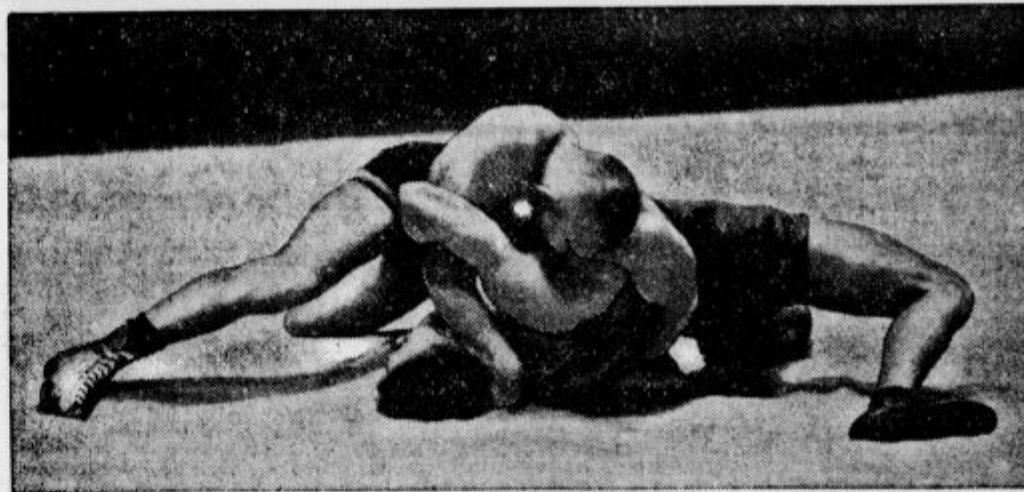
Dirka motorjev do 500 ccm, sport, 6 krogov, 2. vožnja: 1. Starič Ludvik, Hermes, Ljubljana, 2:27 (najboljši krog je prevozil v 24 sekundah); 2. Babič Jerko, I. H. M. K. Zagreb, 2:47; 3. Šostarko Kazimir, I. H. M. K. Zagreb, 3:48¹/₂; 4. Pollak Zane, M. K. Ilirija, Ljubljana; 5. Pajer Polde, M. K. Ilirija, Ljubljana.

Dirka motorjev do 350 ccm, sport, 2. vožnja: 1. Cisar Stj., I. H. M. K. Zagreb, 2:51¹/₂; 2. Cerič Hinko, Motoklub Maribor, 2:54¹/₂; 3. Kopic-Kralj Gabr., I. H. M. K. Zagreb, 3:01¹/₂; 4. Sušnik Alojz, »Perunc«, Maribor; 5. Pajer Polde, Motoklub Ilirija; 6. Pollak Zane, Motoklub Ilirija. — Zmagovalec v dirki motorjev do 350 ccm v obeh vožnjah je Cerič Hinko.

Dirka vseh motorjev do 1000 ccm, 1. vožnja: 1. Starič Ludvik, ŽSK Hermes, 2:30¹/₂; 2. Cerič Slavko, Motoklub Maribor, 3:21¹/₂. — Vsi drugi so odstopili. — Babič Jerko je nato vozil 3 kroge za rekordni poskus, a je pri drugem krogu, ki bi se imel šteti za rekordni poskus, padel in odstopil.

Dirka vseh motorjev do 1000 ccm, 2. vožnja: 1. Starič Ludvik, Hermes, Ljubljana 2:37; 2. Babič Jerko, I. H. M. K. Zagreb, 2:57¹/₂; 3. Pajer Polde, M. K. Ilirija, 3:20¹/₂; 4. Cerič Slavko, Motoklub Maribor; 5. Šostarko Kazimir, I. H. M. K. Zagreb. — Zmagovalec v prvi in drugi vožnji motorjev do 1000 ccm je Starič Ludvik, Hermes.

Ob koncu nam je današnji starter in načelnik sportne komisije MK Ilirije, g. Pipenbacher, povedal še tole: Složno delo vseh motoklubov, ki se je baš v zadnjem času pokazalo, bo privedlo do ustanovitve moto-podzveze v Ljubljani, da ne bodo naši kraji odvisni od zveze, ki je v Zagrebu. Potreba po njej je za prospek moto-sporta v naših krajih prav gotovo velika, kajti razdor, ki je vladal v naših vrstah motoristov, ni prinesel nobene napredka. Vodstvo današnjih dirk sem prevzel — tako pravi dalj g. Pipenbacher — na prošnjo sodelujočih klubov. O naših moto-dirkačih pa je tole povedal: Oni vse premalo pregledajo svoje »mašine« pred dirko, zato je toliko defektov pri dirki kot nikjer drugje na svetu. So pa naši dirkači dobri vozači, s katerimi se bomo lahko tudi na mednarodnih tleh pokazali in tudi kaj dosegli.

Mednarodna konkurenca amaterskih boksarjev - Berlinu: Reini (Finska) in Lehman (Berlin) v b. ju.

Sport v Zagrebu

Zagreb, 4. nov. b. Danes je bila tekma med Gradjskim in Jugoslavijci. Dasi je ves čas deževalo, je prišlo na igrišče več kot 1000 ljudi. Končni rezultat igre je pokazal 3:1 (1:0) v korist Gradjskega. Igra sama je bila lepa in zanimiva. Obe moštvi sta si prizadevali, da podasta v igri čim več poleta. Gradjski pa je imel pri tem več sreče.

Zagreb, 4. nov. b. Zagrebška zimska sportna podzveza je priredila danes na Slemenu običajni tek čez drn in strn na progi 6700 m z višinsko razliko 100 metrov. Tekma se je izvršila vzlic dežju.

Na otoku smrti in upanija

Kolonije gobavcev na Kitajskem

Znana je težka in neozdravljiva bolezen gobavost, ki se že v svetem pismu tolikokrat omenja. V Palestini so bili gobavci proglašeni za nečiste in so jih splošno smatrali za izvržek človeštva. Kristus je bil prvi, ki je učil ljubezen do gobavcev in jih sam ozdravljval. Kristusu je sledilo krščanstvo. V tem delu se zlasti odlikujejo katoliški misijonarji, ki delujejo na Daljnem Vzhodu, kjer je še danes na tisoče gobavcev. Tako je v kitajski provinci Kwantung, ki obsega 342.000 kvad. km in šteje 36 milijonov prebivalcev, 50.000 gobavcev. Belgijski misijonar Conrardi je prvi pričel misliti, kako bi bilo mogoče pomagati tem revežem. Zgradil je zanje bolnišnico na Seklungu, rečnem otoku med Kantonom in Hongkongom. Conrardi je pravi strokovnjak v zdravljenju gobavosti. Naučil pa se je tega od belgijskega misijonarja Damjana, ki je zgradil za gobavce bolnišnico v Pondicherryju v Indiji. Po njegovi smrti je postal Conrardi njegov naslednik. Ko je prišel za misijonarja v apostolski vikariat Kanton, je bila njegova prva skrb, da zgradi tu bolnišnico za gobavce. To delo je hitro dovršil in od leta 1914 stoji na otoku Seklungu bolnišnica za gobavce. V bolnišnici se stalno zdravi okrog 700 gobavcev. Razen njega so se zaprli v bolnišnico še en belgijski misijonar, neki kitajski duhovnik in nekaj redovnic. Bolniki so po stopni »ozdravi« razdeljeni v posebne oddelke, v katerih jih je približno po 40 do 50. Vsak oddelek ima svojo kuhinjo, paviljon itd. Vsak bolnik

dobi na dan kilogram riža ter ribo, bodisi svežo ali v konzervah. Razen tega dobe bolniki mesečno še nekaj denarja za tobak in druge malenkosti. Bolniki enega oddelka ne smejo občevati z bolniki drugega oddelka. Zanimivo je, da v bolnišnici ni niti enega poklicnega zdravnika, ker se nobeden od njih ni upal zapreti v bolnišnico. Tako so ostali misijonarji in redovnice duševni in telesni zdravniki nesrečnih bolnikov. Seveda pomeni to zanje gotovo smrt. Zaradi tega je nad bolnišnico napisal: »To je otok smrti in upanija! Otok sigurne smrti na tem svetu, toda lepega upanja na drugem svetu.« Večina bolnikov se spreobrača h krščanstvu, dasi jih k temu nihče ne pregovarja. Vsi bolniki, ki so v bolnišnici, morajo delati v poklicu, ki so ga izvrševali zunaj. Onemogli starci morajo navijati gramofon ali pa loviti ribe ok reki. Drugi delajo na polju ali v gospodinjstvu. Siromaki morajo biti ves dan zaposleni s kakšnim delom, da se tako lažje izognejo misli na gotovo smrt.

Od leta 1914 do 1932 je bilo v bolnišnici vsega skupaj 4.604 bolnikov. To število je seveda zelo majhno, če ga primerjamo s številko 50.000, kolikor je gobavcev v vsej pokrajini. Kitajska vlada je zelo skopa pri odmerjanju podpor za to bolnišnico. Letno nakaže bolnišnici samo 22.000 dolarjev, docim znašajo stroški za bolnike letno nad 50.400 dolarjev. Primanjkljaj se mora pokriti z nabiralnimi akcijami med verniki v Evropi.

ščen mlin na Betnavski cesti 26. Zamikali so ga gonilni jermeni, ki jih je razrezal. Uničil je na ta način tri drage gonilne jermene, dva dolga 12 metrov, enega pa 9 metrov. Vredni so bili jermeni najmanj 10.000 Din. Vse usnje, ki ga je odnesel od razrezanih jermenov, pa je Kumer prodal na Vodnikovem trgu nekega kmetu za 40 Din. Uničil je torej vrednost 10.000 Din za skromen izkupicek 4 kovačev. Kumerja je policija izročila sodišču.

Mrtvaški zvon. V splošni bolnišnici je umrla v najlepši dobi 33 let gospa Marija Lorber, soproga železničarja. Naj počiva v miru!

„ARUNA“ F. Batjel, Ljubljana, Karlovska c. 4. Ceniki franko!

HEVEAX

Pazite na svoje zdravje in na svojo obutev!

Turisti, lovci, amaterji in vsi oni, ki imajo bodisi poklicno, bodisi v zabavo opravka v vlažnem terenu ali v snegu naj uporabljajo mazilo HEVEAX, za katero jamčemo, da napravi vsako obutev nepremočljivo. — Dobiti jo je v vseh specialnih trgovinah ali pri glavnem založniku: Lekarna Mr. M. Leustek, Ljubljana, Resljeva cesta 1.

Lahkoatletski miting

Ljubljana, 4. novembra.

Preden se bodo preselili naši vrli lahkoatletski SK Primorja in SK Ilirije v telovadnice, kjer se bodo bavili z zimskim treninjom, so se nam še enkrat predstavili. Sicer ni bila udeležba ravno velika in tudi nekaj »kanonov« je manjkalo, vendar moramo biti z udeležbo kakor z rezultati prav zadovoljni, zlasti če upoštevamo pozno sezono in še bolj manjkajoče naše mojstre. Prireditve, ki se je vršila na igrišču ASK Primorja, je v soboto popoldne privabila še precej gledalcev, ki so zadnjikrat sledili borbam lahkoatletov v tej sezoni. V soboto so bili doseženi ti-le rezultati:

Predteki 100 m: A. seniorji: 1. predtek: 1. Sodnik (I.) 12; 2. Štok (P.) 12; 3. Svetek (I.) 12; 3. predtek: 1. Cerar Vj. (P.) 12; 4. Stropnik (I.) 12; 4. Pukelstajn (I.) 13; 4. B. juniorji razreda C: 1. predtek: 1. Pribošek (I.) 13; 2. Vahar (P.) 13; 3. Zorman (I.) 13; 2. predtek: 1. Žužko (P.) 12; 2. Jeločnik (P.) 12. V drugem predteku je startal tudi Zorja Aleš (P.), ki je dosegel čas 12.2. Pri teh tekih se je močno opazilo, da je manjkalo naših najboljših sprinterjev, katerim nastopajoči še malo niso kos.

Met kljavi (4 tek.): 1. Stenišnik (I.) 47.63 m; 2. Korč (P.) 33.04 m; 3. Juričev (I.)

30.72 m, Banko (I.) 29.60 m. Naš Stepišnik je z današnjim svojim nastopom ponovno dokazal, da je v svojih merah siguran. Znamko 47—48 stalno meče in drugo leto mu bo sfrčalo kladivo že kar 50 m.

Tek 1500 m (8 tek.): 1. Zorja (P.) 4:30.1; 2. Srakar Fr. (P.) 4:32.2; 3. Bručan (I.) 4:32.3; 3. Pogačnik Jože (P.) 4:38.1; 5. Gombač (P.) 4:38.2; 6. Starman Lado (I.) 4:38.3. Pri tem teku se je pokazalo, da imamo več enakomernih borcev, ki bodo dosegali lepe uspehe.

Tek 1500 m juniorji razreda C: 1. Tavčar (I.) 4:55.4; 2. Nabernik (P.) 5:09. Dva sta med tekom izstopila.

Škok v daljavo z zaletom — seniorji (9 tek.): 1. Stenišnik (I.) 6.45 m, 2. Korč (P.) 6.27 m, 3. Putinja (P.) 6.16 m, 4. Perpar (P.) 6.08 m.

Škok v daljavo z zaletom — juniorji (5 tek.): 1. Trkar (P.) 5.73 m, 2. Jeločnik (P.) 5.39 m, 3. Pribošek (I.) 5.04 m.

Finala 100 m: 1. Cerar Vj. (P.) 12 sek.; 2. Sodnik (I.) 12.1; 3. Štok (P.) 12.2.

Met krogle — sen. (4 tek.): 1. Stepišnik (I.) 12.63 m; 2. Perpar (P.) 11.67 m; 3. Sodnik (I.) 11.03 m.

Met krogle — jun. razreda C (6 tek.): 1. Kajfež (P.) 13.45 m; 2. Pribošek (I.) 12.64 m; 3. Kosec (P.) 12.42 m.

Svobodi od 16 m, ki ga Barlovič s sigurno bombo pretvori v gol. Takoj nato konec. Razmerje kotov 4:13 za Rapid. Igra je sodil g. Jančič in je radi poznega začetka končala že v precejšnji temi.

V predtekmi sta nastopili rezervi obeh klubov. Rapid je že vodil s 3:0, vendar so požrtvovalni Svobodaši znižali na 3:3. Sodil je g. Nemec.

Dopolodne sta igrali mladin Maribora in Rapida z rezultatom 3:3 (1:3). Sodnik g. Kopic.

Mariborski nogomet

SK Rapid-SK Svoboda 7:3 (2:2).

Maribor, 4. novembra.

Po odmoru enega meseca se je v nedeljo zopet nadaljevala prvenstvena sezona. V zelo neugodnem, mokrem in mrzlem vremenu sta se srečala na igrišču SK Rapida Svoboda in Rapid. Pred precejšnjim številom občinstva sta kluba podala zadovoljivo igro. Svoboda je v prvem polčasu imela skoraj več od igre. V drugi polovici pa so bili njeni igralci izčrpani in so popolnoma odpovali.

Prvi gol za Rapid je zabil v 16. minuti Klippstatter. V 20. minuti se iz gneče pred vrati Rapida znajde žoga vendarle v mreži. 1:1. Lepo streljan kot izrabi Tičar s plasirano bombo v desni kot v 37. minuti. 2:1 za Svobodo. V 44. minuti doseže Rapid izenačenje. Brinčič podaljša Barlovičev prosti strel v mrežo. 2:2. Nato polčas. V 2. minuti drugega polčasa pobežne Heller na desno krilo, krasen center pretvori Brinčič v glavo v gol. 3:2 za Rapid. Svobodi se posreči izenačenje v 15. minuti, ko zabije levo krilo iz precejšnje daljave v levi kot. Sedaj ima Rapid igro popolnoma v svojih rokah. Svoboda le redkokdaj pride preko sredine igrišča. V 16. minuti lepo streljan kot konča v голу. V 20. голу faul v 16 meterskem prostoru Svobode. Diktirano 11 metrov kot pretvori Heller v gol. Po napaki obrambe Svobode in po lepi kombinaciji Klippstatter-Brinčič doseže zadnji 6:3 za Rapid v 34. minuti. V 43. minuti prosti strel proti

Kolesarske dirke v Mariboru

Maribor, 4. novembra.

SK Železničar je na svojem igrišču priredil za zaključek kolesarske sezone kolesarske dirke. V prvenstvu Maribora na 20 krogov (po 440 metrov) je bil prvi Štefan Rozman (SK Z.) 17:05, drugi Joža Šunko (SSK Mrth.) 17:06, tretji Fortunat Paradiž (Slovenjgradec) 17:15, četrti Vinko Cajnko (Slovenjgradec) 17:15.1, peti Ivan Sojč (SSK Mar.). — Prvenstvena dirka na 50 krogov: 1. Štefan Rozman 46:53, 2. Joža Šunko 46:54, 3. Vinko Cajnko 47:57. — Tolajilna dirka na 10 krogov: 1. Ivo Sojč 8:26, 2. Vinko Cajnko 8:55.

Žirijo so tvorili podvezni tehnični referent in zvezni sodnik Franc Kebrič, Lešnik, Višar in Vigerle. Po dirki je v imenu SK Železničarja razdelil g. Fišer zmagovalcem lična darila.

Pariz, 4. nov. AA. Iz Marseilla poročajo, da je tam divjal snožni hud ciklon, ki je napravil veliko škodo v mestu in v okolici. Pet ljudi je ranjenih.

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

registrovana zadr. z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta štev. 6

(v lastni palači)

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri.

Nove vloge, vsak čas razpoložljive, obrestuje po 3%.

Zakaj se zastrupljate z raznimi falzifikati, ko dobite za slučaj bolezni prebavnih organov povsod naravno, domačo Jordan grenčico, ki je prijetnega okusa, z malo soda vode. — Lastnik V. Rupp, Beograd, Kn. Mihajlova 16.

Usnjeni suknjiči

pumparce — najboljši nakup. — A. Presker, Sv. Petra cesta 14.

950 rudarjev pri Pečuhu na Ogrskem, ki delajo 200 do 300 m globoko v rovi, je pričelo z gladovno stavko.

250 milijonov dolarjev samo za streljivo in orožje so izdale države v svetovni vojni.